- Tunaendelea kupitia barua zilizoandikwa kwa makanisa.
  - Tunazichunguza barua hizi kwa mtazamo wa kihistoria, wa jumla na wa kinabii.
    - Yaani, tunaelewa kwamba barua hizi ziliandikwa kwa wasomaji maalumu katika kipindi maalumu.
    - Pia tunaelewa kwamba barua hizi zinazungumzia mambo mbalimbali ya Kanisa katika kipindi chote cha uwepo wake duniani.
    - Na hatimaye, tunaona kwamba barua hizi zinafunua kinabii hali ya Kanisa kadiri linavyokua na kubadilika kwa muda.
  - Tunapoelewa kwamba barua hizi zinawakilisha kinabii mfululizo wa vipindi vya Zama za Kanisa, tunaona kwa nini vinaitwa nyakati “zilizopo.”
    - Kwa maana, maadamu Kanisa bado lipo na linaendelea kusoma barua hizi, nyakati hizo bado ziko katika kipindi cha mambo “yaliyopo.”
    - Kanisa ni kipengele cha pili katika muhtasari wa Yesu.
    - Kwa hiyo, ni pale tu Zama za Kanisa zitakapokwisha ndipo tutakapopita kutoka katika nyakati “zilizopo” na kuingia katika "mambo yatakayotokea baada ya hayo"
- Kwa msingi huo, tuendelee na safari yetu kupitia historia ya Kanisa, sasa tukihamia katika kanisa la Sardi.

> UFU. 3:1 Na kwa malaika wa kanisa lililoko Sardi andika; Haya ndiyo
> anenayo yeye aliye na hizo Roho saba za Mungu, na zile nyota saba.
> Nayajua matendo yako, ya kuwa una jina la kuwa hai, nawe umekufa.
> UFU. 3:2 Uwe mwenye kukesha, ukayaimarishe mambo yaliyosalia,
> yanayotaka kufa. Maana sikuona matendo yako kuwa yametimilika
> mbele za Mungu wangu.
> UFU. 3:3 Basi kumbuka jinsi ulivyopokea, na jinsi ulivyosikia; yashike
> hayo na kutubu. Walakini usipokesha, nitakuja kama mwivi, wala
> hutaijua saa nitakayokuja kwako.
> UFUNUO 3:4 Lakini unayo majina machache katika Sardi, watu
> wasioyatia mavazi yao uchafu. Nao watakwenda pamoja nami hali
> wamevaa mavazi meupe, kwa kuwa wamestahili.
> UFU. 3:5 Yeye ashindaye atavikwa hivyo mavazi meupe, wala sitalifuta
> kamwe jina lake katika kitabu cha uzima, nami nitalikiri jina lake
> mbele za Baba yangu, na mbele ya malaika zake.
> UFU. 3:6 Yeye aliye na sikio, na alisikie neno hili ambalo Roho ayaambia
> makanisa.

- Tunaendelea kufuata mfumo wetu uliopangwa wa kujifunza barua hizi, tukianza kama kawaida na jina.
  - Maana ya jina Sardi ni vigumu kuibaini, lakini baadhi ya wanazuoni wamependekeza maana za “wale wanaotoroka” au “mabaki.”
    - Ulikuwa mji wa Asia Ndogo na mji mkuu wa Lidia, uliokuwa maili 60 kaskazini-mashariki mwa

© 2019 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

Smirna.

- Sardi ilikuwa kituo muhimu cha kibiashara
- Miongoni mwa mambo yaliyoufanya mji huu kuwa maarufu ni madai kwamba mchakato wa kupaka rangi sufu ulivumbuliwa hapo.
- Ulikuwa na mahekalu makubwa na udongo wenye rutuba sana uliofanya mji huo uwe na uzalishaji mkubwa.

- Ingawa leo mji huo uko katika hali ya magofu nchini Uturuki, wakati wake ulikuwa mji wenye ngome imara.
  - Mji huo wa kale ulijengwa juu ya mlima na ulilindwa na mnara wa ulinzi na ngome iliyokuwa haiwezi kupenyeka, pamoja na kuta tatu za ulinzi.
  - Ingawa washambuliaji wengi walijaribu kuuteka mji huo, ni wachache tu waliofanikiwa.
  - Kuna hadithi ya kale inayohusishwa na Sardi inayosimulia jinsi jeshi moja lilivyofanikiwa kuuteka mji huo.
- Mtumwa mmoja wa eneo hilo aliona mmoja wa askari walinzi wa mji akiwa juu ya ukuta akidodosha kofia yake ya chuma, ambayo ilianguka upande wa nje wa ukuta na kuteremka kwenye mteremko wa mlima.
  - Akiwa amefikiri kwamba kofia hiyo imepotea, mtumwa huyo alishangaa kumwona askari huyo huyo akitokea kwenye upande wa mlima muda mfupi baadaye.
  - Askari huyo alishuka chini ili kuichukua kofia yake, akapanda tena mlima na kutoweka katikati ya miamba.
  - Kisha, muda mfupi baadaye, alitokea tena katika kituo chake cha ulinzi juu ya kuta za ngome, akiwa ameshikilia kofia yake ya chuma.
- Mtumwa huyo alipoliona hili, alitambua kwamba lazima kulikuwa na njia ya siri ya kuingia mjini kupitia upande wa mlima.
  - Hivyo, mwaka 214 KK, wakati Antioko Mkuu alipouzingira mji huo, mtumwa huyu alikamatwa (alitekwa).
- Mtumwa huyo alijitolea kuwaonyesha majeshi yaliyokuwa yakivamia mji huo njia hiyo ya siri ya kuingia mjini ili mradi tu usalama wake uhakikishwe.
- Kwa msaada wa mtumwa huyo, Antioko aliuteka mji kupitia ile njia ya siri, kama mwivi ajaye usiku.

- Tukigeukia barua yenyewe, maelezo ya Kristo kwa kanisa hili yalikuwa kwamba Kristo alikuwa na Roho Saba za Mungu na zile nyota saba (au malaika).
  - Msisitizo juu ya Roho saba (yaani, Roho Mtakatifu katika ukamilifu wake) na malaika wa makanisa unaonyesha uhalisi wa kanisa.
    - Sardi lilikuwa kanisa la kweli, lakini pia lilikuwa dhaifu katika jambo moja muhimu.
    - Anasema kwamba anayajua matendo yao, lakini kile ambacho Yesu anasema anakijua ni kwamba Sardi halikuwa na matendo yoyote ya maana ya kutaja ama kuzungumzia.
    - Walikuwa na jina kwamba wako hai, lakini kwa upande wa matendo walikuwa wamekufa.
  - Sardi liliangukia katika hali ambayo barua ya Yakobo inaonya dhidi yake, ambapo anasema:

© 2019 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

> YAKOBO 2:20 Lakini wataka kujua, wewe mwanadamu usiye kitu, kwamba imani pasipo matendo haizai?

- Tunaokolewa kwa imani pekee, lakini imani yetu bila kuambatana na matendo haina faida…kwa Mungu
- Lakini imani yenyewe (isiyo na matendo) imekufa na haina maana

> YAKOBO 2:17 Vivyo hivyo na imani, isipokuwa ina matendo, imekufa nafsini mwake.

- Kwa hiyo Yesu analiambia kanisa hili wanalo jina la Kristo, lakini wanakosa matendo ya Kristo, na kwa hiyo wamekufa
  - Tena, Yesu anamaanisha kwa njia sawa na Yakobo
  - Imani ya kila muumini ni zawadi ya Mungu iliyokusudiwa kumzalia Mungu utukufu
  - Na jinsi tunavyopaswa kutimiza kusudi hilo, Maandiko yanasema, ni kupitia matendo yetu
  - Tunapokosa matendo, imani yetu bado ipo, lakini haitimizi kusudi lake

> EFE. 2:10 Maana tu kazi yake, tuliumbwa katika Kristo Yesu, tutende matendo mema, ambayo tokea awali Mungu aliyatengeneza ili tuenende nayo.

- Ndio maana Yesu anasema hajaona matendo yao yametimia machoni pake
- Bado hawajatimiza kusudi la Kristo katika huduma yao
- Hasa zaidi, kazi yao haijakamilika machoni pa Mungu wa Yesu, ambayo inamaanisha Baba
- Baba peke yake ndiye anayehukumu ikiwa huduma yetu kwake inakidhi matarajio yake, na hadi tumtosheleze, bado tuna kazi ya kufanya.
- Kanisa hili lilistareheshwa na imani peke yake, likiwa na wokovu lakini bila nia ya kuieneza kwa wengine
  - Sardi ni mfano wa kanisa lenye kanuni za imani lakini hakuna matendo
    - Makanisa yanaweza kufikia mahali ambapo mafundisho na imani vipo kwa ajili yake
    - Tunaanza kufikiri kwamba kusimama tu kwa ajili ya ukweli, kuamini ukweli, na kufundisha ukweli kunatosha kwa Yesu.
    - Mambo hayo ni muhimu ili kumpendeza Kristo, lakini hayatoshi
  - Mwenendo wa Kikristo unapaswa kuwa mazoezi mengi zaidi kuliko nadharia
    - Waumini wanatakiwa kujali ukweli na kupata Biblia sawa
    - Lakini ikiwa imani yetu inabaki kuwa harakati ya kiakili hatufanyi lolote kwa ajili ya utukufu wa Kristo
    - Kuwa kwetu na kweli bila matendo kunakuwa sababu ya kusadikishwa badala ya kusifiwa

© 2019 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

- Aina ya kanisa la Sardi ni kinyume kabisa na kanisa la mtindo wa Thiatira
  - Huko Thiatira, kanisa lilikuwa na kazi nyingi kubwa za kuvutia, ambazo zilikuwa zikikua na kuwafikia watu wengi zaidi
  - Lakini kazi zao zilienda kinyume na ukweli wa Maandiko, kwa hiyo walikosa nguvu za kiroho
  - Kazi za kimwili zinapaswa kuongoza watu kwenye fursa za kushiriki ukweli wa Injili, kama Yesu alivyofanya katika huduma yake
  - Badala yake, kazi za Thiatira zilinasa tu watu katika mfumo wa dini ambao ulichafua nafsi za watu kwa uzushi na mafundisho ya kishetani.
- Sasa tuna kanisa linaloshikilia ukweli wa imani lakini bado linashindwa kuuweka ukweli huo katika matendo ili kufanya kazi kwa faida ya wengine
  - Huko Sardi ukweli ulitenganishwa na maonyesho ya nje ya upendo wa Yesu ambayo yalizuia ufikiwa kwa Injili
  - Thiatira ilikuwa ikitumia kazi kuhalalisha uzushi huku Sardi ikitumia ukweli kuhalalisha uvivu
- Yesu analiamuru kanisa hili kuamka, kuimarisha yale yaliyosalia
  - Kuamka kutoka katika usingizi wa ujinga na kutojali kunamaanisha kugundua tena utume wa kanisa.
  - Kuimarisha kile kilichosalia kunaonyesha kwamba baadhi ya watu kanisani bado walikuwa na moyo wa utume
  - Kwa hiyo Yesu anasema chukueni kile kilicobaki na mkijenge juu yake, mkikuze, la sivyo hatimaye itakufa (itaangamia).
- Kuna ukweli wa kimsingi kuhusu maisha ya kanisa tunaoweza kuuona ukifanya kazi karibu nasi
  - Makanisa yanayojihudumia yenyewe, ambayo yanajali tu yale yanayosemwa ndani ya jengo, hatimaye yanakufa
  - Wakati makanisa yanayopeleka ujumbe nje ya kuta, ambayo yanatafuta kushiriki yale waliyo nayo na wengine, yanakua
  - Na ni shauku ya Yesu kwamba Kanisa lake liwe mwili unaoenda nje na ukweli unaotafuta kuwatumikia watu
  - Bila tamaa hiyo, mustakabali wa kanisa hilo utakuwa mashakani

- Kisha Yesu anawapa kichocheo cha kupata nguvu hiyo…na ni rahisi: kumbuka ulichopokea na kusikia
  - Kama kanisa, Sardi ilikuwa bado mchanga siku hizo kiasi kwamba liliweza kukumbuka jinsi imani yao ilivyoanza na kuwafikia mara ya kwanza
    - Sardi iliokolewa kwa sababu mtu fulani (mtume) alikuja siku moja akiwa na ujumbe
    - Kuwasili huko kulikuwa tukio la pekee la shangwe kwa jiji hilo, kwa kuwa kuliashiria kuwasili kwa msamaha na rehema ya Mungu.
  - Hakika, Je, walikumbuka wema na kujitoa kwa yule mtume? Walikumbuka ilivyokuwa kusikia Habari Njema kwa mara ya kwanza?
    - Unafuu na furaha…kutolewa kwa hatia na mzigo…matarajio ya mustakabali mpya wa milele
    - Ikiwa unaweza kukumbuka wakati huo katika maisha yako mwenyewe, basi una sababu zote za kunahitaji kwenda nje

© 2019 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

        - Kwa hiyo Yesu anasema ikiwa wangekumbuka yale waliyosikia na jinsi walivyoyapokea, wangepata tamaa ya kutumika kwa njia iyo hiyo
    - Wakishindwa kuamka, Yesu ataingia katika ngome yao kama mwizi wasipotarajia
        - Mwizi usiku hufanya kazi yake tukiwa tumelala
        - Na tunapoamka, inakuwa tayari ni kuchelewa sana ... kile tulichokuwa nacho kimetoweka
        - Ndivyo ambavyo ingekuwa kwa kanisa hili…wangejikuta kwenye nyumba tupu (isiyo na kitu) ikiwa hawangeamka
        - Roho atachukua utume na kuupeleka mahali pengine akiacha ganda tu: makanisa makuu yaliyo matupu, vyumba vya kwaya tupu, imani tupu.
- Hatimaye, Yesu anatoa faraja Yake ya kawaida kwa wale wa Sardi ambao bado walikuwa wakifanya kazi vizuri licha ya changamoto zizokuwepo katika kanisa
    - Katika mst.4 Yesu anasema bado baadhi ya watu ambao hawajachafua mavazi yao kwa maana wanatembea wamevaa mavazi meupe na wanastahili
        - Vazi jeupe katika Biblia ni picha ya wokovu, ambayo tunaiona kwa uwazi katika mst.5
        - Wale wanaoshinda (neno linalotumika kwa wokovu katika 1 Yohana) ni wale wanaovaa mavazi meupe (safi).
    - Vazi jeupe linawakilisha kifuniko chetu cha kiroho kilichotolewa na kazi ya upatanisho ya Kristo, kama Paulo asemavyo:

> GAL. 3:27 Maana ninyi nyote mliobatizwa katika Kristo mmemvaa Kristo.

- Na kinyume chake, kafiri (asiyeamini) anaelezewa kuwa ni mtu asiye na nguo kabisa

> 2KOR. 5:2 Maana katika nyumba hii twaugua, tukitamani sana kuvikwa kao letu litokalo mbinguni;
> 2KOR. 5:3 ikiwa tukiisha kuvikwa hatutaonekana tu uchi.
> 2KOR. 5:4 Kwa sababu sisi tulio katika maskani hii twaugua, tukilemewa; si kwamba twataka kuvuliwa, bali kuvikwa, ili kitu kile kipatikanacho na mauti kimezwe na uzima.

- Paulo anasema hatutaki kuwa uchi bali kuvikwa makao kutoka mbinguni (mwili wetu wa utukufu wa milele)
- Kwa hiyo mavazi meupe yanawakilisha kifuniko tunachopokea kutoka kwa Kristo, huku kutokuamini kunafananishwa na uchi au ukosefu wa kifuniko cha kiroho.
    - Kwa hiyo Yesu anamaanisha nini kwamba wachache katika kanisa la Sardi “hawajachafua” mavazi yao meupe?
        - Katika muktadha huu, vazi jeupe lisilochafuliwa ni ushuhuda mzuri wa muumini
        - Kumbuka, mtu huyo tayari amevaa, tayari ana vazi linaloonyesha wokovu
        - Kwa hiyo vazi lisilochafuliwa linamaanisha kuwa wanastahili kutembea na Yesu (yaani,

© 2019 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

kutambulishwa naye), Yesu anasema katika mst.4

- Kwa hiyo hali ya vazi inazungumzia hali ya ushuhuda wa Wakristo (yaani, sura yao ya nje)
  - Tunapata uthibitisho wa tafsiri hii baadaye katika kitabu hiki

> UFU. 19:7 Na tufurahi, tukashangilie, tukampe utukufu wake; kwa kuwa arusi ya Mwana-Kondoo imekuja, na mkewe amejiweka tayari.
> UFUNUO 19:8 Naye amepewa kuvikwa kitani nzuri, ing'arayo, safi; kwa maana kitani nzuri hiyo ni matendo ya haki ya watakatifu.

- Ufunuo 19 inasema vazi ambalo ni angavu na safi linawakilisha matendo ya haki ya watakatifu
  - Kwa ufupi, tunamvaa Kristo kwa imani yetu pekee, lakini jinsi tunavyomwonyesha Kristo kwa ulimwengu inategemea matendo yetu ya huduma kwake.
  - Kanisa hili lilikuwa na waamini wachache tu ambao hawakuwa na uchafu, kwa hiyo wengi walikuwa na ushuhuda mbaya na walionyesha mfano duni wa Kristo
  - Waliokolewa kwa imani, lakini ushuhuda huo ulichafuliwa na maisha ambayo hayakupata kile ambacho imani ilitarajia.
- Bado Yesu anamalizia kulikumbusha kanisa kwamba haijalishi ni adhabu gani ambayo Bwana angeweza kuliletea kanisa hilo, mwamini binafsi alikuwa salama.
  - Wale watakaoshinda watakuwa na mavazi meupe na Yesu hatafuta jina lao katika kitabu cha uzima
  - Na Yesu atawakiri mbele za Baba yake aliye Mbinguni
- Maneno "Sitafuta jina lako" mara nyingi huwa na wasiwasi na kuwachanganya waumini
  - Kwanza, kitabu cha uzima ni neno la Biblia la kitabu cha Mbinguni ambamo ndani yake kumeandikwa majina ya kila mwanadamu ambaye ameokolewa.
    - Mahali pengine katika Ufunuo tunaambiwa kwamba Bwana aliandika majina hayo katika kitabu kabla ya kuwekwa misingi ya dunia
    - Kwa hiyo yaliyomo ndani ya kitabu hicho hayaamuliwi na matukio duniani…kitabu na yaliyomo viliwekwa kabla ya kuwepo kwa dunia.
    - Na Zaburi 69 inatuambia kwamba ni waadilifu tu walioandikwa katika kitabu hiki, ikimaanisha waumini
  - Lakini hapa tunaye Yesu anazungumza juu ya "kufuta" na hata mtunga-zaburi anamwomba Mungu ayafute majina ya waovu katika kitabu.
    - Je, tunaelewaje maoni haya mawili? Je, majina yanaweza kuja na kuondoka kwenye kitabu?
    - Jibu fupi ni hapana, na ili kuelewa maoni haya mawili, tunahitaji kuwa na maana bora ya maandishi ya Kiyahudi
  - Kimashairi, ni mbinu ya kawaida katika uandishi wa Kiyahudi kusisitiza ukweli fulani kwa kukanusha kinyume chake
    - Kwa hiyo katika zaburi, wasio waadilifu wanasemekana kufutwa katika kitabu kama njia ya kusema hawatapatikana katika kitabu.
    - Mtunga-zaburi hasemi kihalisi kwamba majina ya watu wasio waadilifu yaliandikwa katika

© 2019 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

kitabu hicho kisha yakaondolewa.

- Kitabu kisingeweza kuitwa kitabu cha uzima ikiwa kilikuwa na majina ya wasio haki kabla ya dunia kuwepo.

- Mtunga-zaburi alikuwa akikataa tu kinyume chake kama njia ya kusema
  - Vivyo hivyo, Yesu anasisitiza mwamini atapatikana kila wakati katika kitabu cha uzima kwa kusema hatafuta jina lao.
  - Kwa ufupi tu, hakuna mwamini anayeweza kufutika katika kitabu cha uzima, na Yesu anatuhakikishia ukweli huo hapa (SITAFUTA)

- Kwa hivyo ni nini tafsiri ya kinabii ya kipindi hiki cha kanisa?
  - Tunajua kanisa hili linafuata kipindi cha Kikatoliki, na jina la kanisa linathibitisha kuwa ni Kanisa la Matengenezo
    - Jina hili linamaanisha kutoroka au labda mabaki, kama kundi linalotoroka kutoka kwenye uasi .wa kiimani na kutoka kwenye taasisi yenye mafundisho potofu.
    - Roho alihama kutoka kwenye taasisi moja na kwenda kwenye taasisi mpya, jambo ambalo linaonyeshwa na Yesu akisema kwamba ana Roho saba
    - Roho saba zinarejelea Roho yote ya Mungu, kwa hiyo baada ya 1517 AD Roho alikuwa hakai tena katika Kanisa Katoliki.
  - Na Matengenezo ya Kanisa kweli yalirekebisha Kanisa
    - Ilileta kujitolea tena kwa ukweli wa Biblia na mafundisho sahihi ya Kanisa
    - Injili ya kweli ya wokovu kwa neema pekee kwa njia ya imani pekee katika Kristo pekee ilirejeshwa
    - Na wakati wa harakati hii, uzushi mbaya zaidi wa Kanisa Katoliki uliondolewa
    - Ingawa baadhi ya mazoea ya uongo yaliendelea kuwepi kutokana na mila (mapokeo), kama vile tofauti za makasisi na waumini wa kawaida na ubatizo wa watoto wachanga.

- Lakini moja ya matokeo ambayo mara nyingi yalipuuzwa ya Matengenezo ya Kanisa yalikuwa ni kuachwa kwa uinjilisti na mkazo uliopungua katika kazi za upendo.
  - Labda kwa sababu Ukatoliki ulihubiri wokovu kwa kazi kwa kutumia kazi za kijamii kueneza dini yao, Wanamatengenezo walichukua mtazamo tofauti
    - Wanamatengenezo walisisitiza ukuu wa Mungu na mafundisho ya kibiblia kwa gharama ya kutafuta waliopotea na matendo ya kibinafsi.
    - Kwa kweli, Martin Luther alikasirishwa sana na mazungumzo kuhusu matendo mema kiasi kwamba alitilia shaka uthibitisho wa kiroho wa barua ya Yakobo.
    - Yakobo alisema imani bila matendo imekufa; hii ndiyo kweli ambayo Wakatoliki walitumia kutetea theolojia yao ya uongo
    - Kwa hiyo katika tafsiri yake ya Biblia, Luther alihamisha kitabu cha Yakobo kutoka kwenye orodha ya Agano Jipya na kukiweka kwenye nyongeza.
  - Kwa hiyo nje ya yale Matengenezo ukaja utamaduni ambao ulikuwa hai kwa jina tu, ukiwa umegeukia mbali matendo mema ya Ukatoliki.
    - Na kanisa linapoacha kuhubiri umuhimu wa kumtumikia Kristo katika matendo mema, tunazalisha Wakristo wavivu

© 2019 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

        - Tunatoa waumini wenye ushuhuda mchafu ambao hawajakamilisha kazi zao machoni pa Baba
- Je, hukumu aliyotishia Yesu ilikuja juu ya kanisa hili? Waliamka au mwizi alikuja?
    - Kwa miaka 100 ya kwanza, Matengenezo ya Kanisa yalitawaliwa na makanisa machache ya serikali (Lutheran, Anglikana, Presbyterian)
        - Lakini katika mwaka 1648, Vita vya Miaka Thelathini kati ya Waprotestanti na Wakatoliki viliisha kwa Amani ya Westphalia.
        - Mkataba huu uliweka msingi wa Ulaya ya kisasa
    - Miongoni mwa kanuni zake nyingi, Amani hiyo ilithibitisha kwamba Wakristo waliruhusiwa kuabudu wakati wowote na mahali popote walipopendelea.
        - Ilihakikisha uhuru wa Wakristo kuonesha imani zao kwa namna kubwa zaidi, na Kanisa la Matengenezo lilipoteza udhibiti wa kanuni zake.
        - Kwa hiyo, imani mpya za Kiprotestanti zilianza kutokea na kwa lugha nyingine tunaweza kusema kuwa Kama matokeo, madhehebu mapya ya Kiprotestanti yalianza kuibuka.
    - Hatimaye matendo ya imani yaliwashwa tena katika kizazi kipya wakati kanisa la Matengenezo lilipozaa mwamko wa imani duniani kote.
        - Ambapo Kanisa liliamka, kipindi kipya cha kazi kilianza
        - Na pale ambapo Kanisa la Matengenezo lilibakia usingizini, mwizi alikuja na kumpeleka Roho mahali pengine
    - Kwa hiyo Amani ya Westphalia inatupa tarehe ya kuashiria mwisho wa kipindi hiki: 1517-1648
- Sasa twende Filadelfia…

UFU. 3:7 Na kwa malaika wa kanisa lililoko Filadelfia andika; Haya ndiyo anenayo yeye aliye mtakatifu, aliye wa kweli, aliye na ufunguo wa Daudi, yeye mwenye kufungua wala hapana afungaye, naye afunga wala hapana afunguaye.
UFU 3:8 Nayajua matendo yako. Tazama, nimekupa mlango uliofunguliwa mbele yako, ambao hapana awezaye kuufunga, kwa kuwa unazo nguvu kidogo, nawe umelitunza neno langu, wala hukulikana jina langu.
UFU. 3:9 Tazama, nakupa walio wa sinagogi la Shetani, wasemao kwamba ni Wayahudi, nao sio, bali wasema uongo. Tazama, nitawafanya waje kusujudu mbele ya miguu yako, na kujua ya kuwa nimekupenda.
UFU. 3:10 Kwa kuwa umelishika neno la subira yangu, mimi nami nitakulinda, utoke katika saa ya kuharibiwa iliyo tayari kuujilia ulimwengu wote, kuwajaribu wakaao juu ya nchi.
UFU. 3:11 Naja upesi. Shika sana ulicho nacho, asije mtu akaitwaa taji yako.
UFU 3:12 Yeye ashindaye, nitamfanya kuwa nguzo katika hekalu la

© 2019 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

> Mungu wangu, wala hatatoka humo tena kabisa, nami nitaandika juu yake jina la Mungu wangu, na jina la mji wa Mungu wangu, huo Yerusalemu mpya, ushukao kutoka mbinguni kwa Mungu wangu, na jina langu mwenyewe, lile jipya.
> UFU. 3:13 Yeye aliye na sikio, na alisikie neno hili ambalo Roho ayaambia makanisa.

- Jina la kanisa linamaanisha upendo wa kindugu, na lilianzishwa na mfalme wa Pergamo: Attalus II, Philadelphus wa Pergamo.
  - Alipewa jina la cheo Philadelphus kwa sababu ya upendo wake kwa kaka yake Eumenes, ambaye alikuwa mfalme wa awali wa Pergamo.
    - Leo Filadelfia inajulikana kama Alasehir nchini Uturuki
    - Ilikuwa ni kituo kidogo lakini chenye mafanikio ya kibiashara katika kanisa la kwanza
  - Hasara kuu ya kuishi Filadelfia ilikuwa matetemeko ya ardhi ambayo mara nyingi yaliharibu jiji
    - Mnamo mwaka wa 17 BK, tetemeko kubwa lilitikisa jiji hilo, na wengi waliogopa sana kurudi kwa hofu ya kukandamizwa na nguzo zinazoanguka.
    - Idadi kubwa ya raia waliamua kubaki katika maeneo ya mashambani, na mtindo huu ulifanyika mara kwa mara
    - Mtindo huo ulizuia ukuaji wa jiji lakini wakati huo huo, ulijenga utamaduni wa uvumilivu na azma thabiti.
- Tukiitazama barua hiyo, Yesu anajitambulisha mwenyewe kuwa yeye aliye mtakatifu na wa kweli
  - Yesu analitakasa Kanisa lake na yeye ndiye kielelezo cha ujumbe, na Yeye ndiye aliye na ufunguo wa Daudi.
    - Marejeleo haya yanakumbusha kanisa umuhimu wa Yesu kwa utume na ujumbe wa Kanisa
    - Na tunapombeba Yesu mbele yetu katika kazi yetu, anaweza kufungua mlango wowote
  - Ufunguo wa Daudi unarejelea nafasi ya Daudi kufanya kazi katika lango la ua wa hekalu katika Ufalme
    - Kitabu cha Ezekieli kinasema kwamba, katika Ufalme Daudi atasimamia ua wa Hekalu na ana ufunguo wa hekalu.
    - Katika siku hiyo ua wa hekalu utakuwa wazi kwa waumini tangu siku ya kwanza na kubaki humo wakati wote wa Ufalme
  - Kwa hiyo kusema Yesu ana ufunguo wa Daudi inatuambia kuwa, Yesu ana mamlaka ya kutoa ruhusa ya kufikia kiti cha rehema katika hekalu
    - Kiti cha rehema katika Patakatifu pa Patakatifu katika Hekalu ni mahali pa msamaha
    - Ni mahali ambapo damu ya Yesu ya upatanisho inatumika kufunika dhambi zetu
    - Hivyo inakuwa picha ya wokovu wenyewe, ambayo ina maana Yesu ana ufunguo wa msamaha
    - Na Yesu anapoufungua mlango huo, hakuna kitu kinachoweza kuufunga na hadi yeye atakapoufunga, unabaki wazi

© 2019 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

- Kama ilivyo kwa mambo mengine yote ambayo tumeona katika barua hizo, Yesu anajionyesha kuwa na udhibiti kamili wa mahali Injili inakwenda na mahali ambapo itapokelewa.
  - Yesu anaamua wakati na mahali ambapo ujumbe wa Injili utapokelewa na adui hawezi kuuzuia kutendeka kwake
    - Kusema mlango umefunguliwa ni faraja kubwa sana kwa kanisa lolote lenye moyo wa kuwafikia waliopotea
    - Kujua kwamba Yesu yupo katika kazi ya kuokoa roho, sio sisi, inamaanisha tunaweza kwenda kwa ujasiri bila wasiwasi juu ya mafanikio au kushindwa.
    - Kwa sababu tunajua matokeo yako mikononi mwa Yesu kabisa
  - Lakini kinyume chake, Yesu pia hufunga milango nyakati fulani
    - Inayomaanisha kuwa kutakuwa na nyakati, hali, watu binafsi, hata misimu ambapo juhudi zetu hazitazaa matunda
    - Na hili pia ni uamuzi wa Yeye aliye na ufunguo wa Daudi kuficha nafasi kwa muda
  - Kujua kwamba Yesu anafungua *na* kufunga ni muhimu sana ili kukaa na motisha katika misheni yetu ya kushuhudia
    - Tunaweza kutoka kwanza kwa sababu tunajua Yesu anaokoa watu, anafungua milango mbele yetu, basi nini cha kupoteza?
    - Kwa sababu jitihada zetu zisipoenda popote, hatuwezi kushawishika kujilaumu au kukata tamaa
    - Badala yake, tunakubali ukuu wake tu, tukitambua kuwa anafungua na kufunga, kwa hivyo tunavua viatu vyetu na kusonga mbele.
- Kihistoria, kanisa la Filadelfia lilikuwa kanisa dogo, kulingana na ukuaji wa mji uliodumaa, lakini lilikuwa ni kanisa dogo lenye nguvu na mwaminifu.
  - Labda tishio la kifo na kutokuwa na uhakika wa maafa kulitengeneza mazingira mazuri ya kufundisha kuhusu Mwamba wa Yesu
    - Na bila shaka, ingefungua fursa za kuwahudumia watu wenye uhitaji, jambo ambalo lilianzisha mahusiano kwa ajili ya Injili
    - Kwa njia hiyo, kanisa katika mji huu linakuwa kanisa la mfano linapokuja suala la uinjilisti
    - Walifanya kazi kwa njia ambazo Sardi haikufanya, wakiwahudumia watu na daima wakishiriki habari za Yesu
  - Lakini muhimu vile vile, Filadelfia ilikuwa makini kuzingatia mahali ambapo Yesu hakuwa akifanya kazi
    - Yesu anasema katika mst.8 wana nguvu kidogo, akisisitiza kwamba walitambua kwamba bila Yesu hawawezi kufanya lolote.
    - Hili halikuwa kanisa linalojaribu kufanya kazi kwa uwezo wao wenyewe…walidumu ndani Yake akifanya kazi kwa unyenyekevu
  - Kama matokeo ya uaminifu wao kwa Yesu na kwa utume wa kanisa, wao ni moja ya makanisa mawili ambayo hayapati hukumu.
    - Pamoja na Smirna, Filadelfia lilikuwa kanisa lililompendeza Yesu
    - Smirna alibaki mwaminifu hadi kufa katika uso wa mateso huku Filadelfia ikiendelea kuwa

© 2019 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

waaminifu kwa misheni ya kushuhudia

- Hakika Yesu anaonekana kujali jinsi waamini wanavyogeuza maisha yetu kuwa ushuhuda kwa jina lake, sivyo?

- Cha kufurahisha, makanisa haya mawili pia yalishiriki jambo lingine kwa pamoja: yote mawili yaliteswa
  - Wote wawili walishambuliwa na sinagogi la Shetani, ambalo linapendekeza harakati ya mateso ya Wayahudi dhidi ya kanisa
    - Si kwa bahati kwamba makanisa mawili katika orodha hii yenye ushuhuda wenye nguvu zaidi pia yaliteswa
    - Unaposimama nje kwa ajili ya Injili na kwa ajili ya Yesu, utashambuliwa
    - Na unapoteswa, hutusafisha, hutusafisha, hutujaribu na kutuidhinisha, na matokeo yake utakuwa na vifaa vya kumpendeza Yesu.
    - Ndio maana Yesu anasema furahini mnapoudhiwa maana thawabu yenu ni kubwa Mbinguni
  - Angalia katika mst.9 Yesu anaahidi kwamba ingawa wanashambuliwa, atawatetea, lakini ona jinsi ulinzi huo utakavyofanyika.
    - Lakini ikiwa ningekuuliza mapema jinsi Yesu angeweza kujilinda kutokana na mnyanyaso, labda unawazia Washambulizi wa Safina Iliyopotea
    - Roho wa Mungu anakuja kwa nguvu kuwashinda watu wabaya kwa kuyeyusha nyuso zao mara moja
  - Lakini njia za Bwana si njia za Hollywood
    - Bwana hawashindi maadui wa Kanisa, huwaongoa
    - Katika mst.9 Anasema wale wanaotesa Kanisa watakuja na kusujudu mbele yao na kujua Yesu aliwapenda
    - Yesu atalipa kanisa la Filadelfia uwezo wa kuwageuza watesi wao wa Kiyahudi kama alivyofanya kwa Sauli
  - Na tokeo litakuwa kwamba wale ambao wakati fulani waliwatesa Wakristo kwa ajili ya kile walichodai watakuja kuelewa kwamba Mungu aliwapenda
    - Na kisha wao pia watapokea ujumbe huo wenyewe
    - Jambo ni kwamba wakati kanisa lina moyo wa kufikia, wataona matunda katika kila hali hata katika uso wa mateso
    - Mateso bado yanakuja na zaidi sana tunapomtii Yesu, lakini atayageuza kuwa mema kwa wakati
- Kama matokeo ya uaminifu wao, Bwana anaahidi kulihifadhi kanisa katika jiji hili kutokana na saa ya kujaribiwa
  - Tunaamini kwamba hii inarejelea jiji kuepushwa na mateso yaliyokuja kwa miji mingine ya Asia Ndogo katika utawala wa Domitian.
    - Lakini pia angalia Yesu anazungumza kuhusu saa hii inayowagusa wote wakaao duniani katika mst.10
    - Hilo ni mojawapo ya marejeo yaliyo wazi zaidi tuliyo nayo katika barua zote ili kututahadharisha kuhusu hali ya kinabii ya kila moja.

© 2019 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

- Kwa sababu hapakuwa na majaribio ya ulimwenguni pote ya ubinadamu wote katika siku ya Filadelfia, lazima tuchukulie hii inazungumzia mambo ya siku zijazo.
  - Maelezo hayo yalikuwa dokezo muhimu la kutuonyesha kwamba barua hizo zilikuwa na tafsiri iliyofichwa ya kinabii
  - Na Biblia inaeleza kuhusu kujaribiwa duniani kote kwa wanadamu wote na tutajifunza kipindi hicho baada ya kumaliza barua
- Yesu anamalizia barua yake kwa ahadi ya kwamba anakuja upesi, nao wanapaswa kushikamana na mapato yao ili mtu yeyote asiichukue taji yao.
  - Anawakumbusha kwamba wana thawabu mwisho wa mbio, wajapo mbele ya Yesu, kwa hivyo usiache kukimbia hadi mwisho.
    - Paulo anasema tunapokea tuzo mwishoni mwa mbio
    - Na Yohana anatukumbusha tusipoteze tunachopata tunaposubiri

> 2YOHANA 8; **Jiangalieni nafsi zenu msiyapoteze mliyoyatenda, bali mpokee thawabu timilifu.**

- Kwa hivyo tunajua Yesu anawatia moyo waumini wa Filadelfia waendelee hivyo ili wapate thawabu kamili
- Hatimaye, kutia moyo kuepukika kwa mwamini kwamba maisha yao yajayo ya milele hayatikisiki
  - Wataingia katika hekalu la Mungu (katika Ufalme) na hawatatoka tena
  - Tofauti na Filadelfia ambako wananchi waliogopa sana kuingia tena kwenye majengo, mwamini ataingia katika mji usioweza kutikiswa
- Kwa hiyo barua hii inawakilisha kipindi gani cha historia ya kanisa? Kwanza, tunajua inaanza baada ya kanisa la Matengenezo; kanisa halipo kazini
  - Kwa takriban miaka 100 baada ya Matengenezo ya Kanisa, hakukuwa na kazi ya kimisionari ndani ya kanisa
    - Wakati huo, kila taifa la Ulaya lilikubali dhehebu fulani la Kiprotestanti (au Katoliki) kuwa dini ya serikali
    - Katika nchi hizo hakuna vikundi vingine vya Kikristo vilivyoruhusiwa, na yeyote aliyejaribu kuunda alinyanyaswa vikali
  - Kila mtu aliyezaliwa katika nchi fulani alibatizwa moja kwa moja na kuchukuliwa kuwa Mkristo wa dhehebu hilo
    - Wajerumani wote walikuwa Walutheri, Waingereza walikuwa Waanglikana, Waskoti walikuwa Wapresbiteri, nk.
    - Na jaribio lolote la kuanzisha kikundi kibadala cha Kikristo katika mataifa hayo lilinyanyaswa vikali
    - Kwa hiyo kama kila mtu “anapozaliwa” na kuwa Mkristo, kwa nini kueneza injili?
  - Lakini katika 1648 Yesu aliweka Kanisa lake huru kwa Amani ya Westphalia, ambayo ilimaliza Vita vya Miaka 30 kati ya Waprotestanti na Wakatoliki.

© 2019 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

        - Katika miongo kadhaa baada ya Amani, kanisa lilipata kuzaliwa upya kwa ajabu - harakati ya wamisionari duniani kote
        - Isitoshe, vikundi vilivyogawanyika vya makanisa viliundwa kote Ulaya vikijitenga na madhehebu ya serikali
    - Hivi karibuni makanisa haya mapya yanayoongozwa na Roho (pamoja na makanisa ya uongo ya nakala) yalipata mateso makali
        - Yale ambayo Wakatoliki walifanya katika kuwatesa Wanamatengenezo, sasa Wanamatengenezo walianza kuyatenda haya makundi mapya ya Kikristo
        - Yale ambayo Makanisa ya Matengenezo yalifanya katika kuuondoa Ukatoliki, ndivyo harakati ya Kanisa la Wamishonari ilifanya kwa makanisa ya matengenezoi.
- Punde Mahujaji, Wanabaptisti na wengine walikimbia mateso na kuelekea kwenye Ulimwengu Mpya
    - Wanaume kama Jonathan Edwards walianzisha uamsho Mkuu kwenye bara la Amerika Kaskazini
        - Wamishonari wengine walifika Amerika ya Kati na Kusini, Australia, na Asia
        - Katika kipindi cha takriban miaka 300 kanisa lilienea kwa kasi zaidi kuliko wakati wowote tangu karne ya kwanza
    - Kwa kupendeza, harakati za kwanza za uinjilisti wa Kiyahudi zilianzishwa, kulingana na ahadi ya Yesu kwamba Wayahudi wangesujudu.
        - Ni wazi kwamba Yesu alifungua mlango kwa wainjilisti hawa
        - Na ingawa walikuwa dhaifu (sio kuwa kanisa la serikali iliyoanzishwa) hata hivyo walifaulu kwa kustaajabisha
    - Kwa muda Filadelfia ilianzisha tena kanisa la kweli, la ushuhuda wa nje alilokusudia Yesu kwa ajili ya ulimwengu
        - Na ilikuwa na athari kubwa kwa kushikilia kile kilichokuwa kitakatifu na kweli
        - Na kama baraka, Bwana anasema ataiepusha na saa ya kujaribiwa kuja kwa ulimwengu mzima
- Katika maneno ya kinabii hii ina maana kwamba lisingekuwa kanisa la mwisho la Enzi…lazima kuwe na kanisa moja zaidi ili kumaliza enzi.
    - Na swali gumu ni je, tunaona kanisa hili likianza lini?
        - Je, kanisa la Filadelfia linaisha lini?
        - Ili kuelewa hilo, tunahitaji kwenda kwenye barua yetu ya mwisho

---

> UFU. 3:14 “Na kwa malaika wa kanisa lililoko Laodikia andika; Haya ndiyo anenayo yeye aliye Amina, Shahidi aliye mwaminifu na wa kweli, mwanzo wa kuumba kwa Mungu.
> UFU. 3:15 Nayajua matendo yako, ya kuwa hu baridi wala hu moto; ingekuwa heri kama ungekuwa baridi au moto.
> UFU. 3:16 Basi, kwa sababu una uvuguvugu, wala hu baridi wala moto, nitakutapika utoke katika kinywa changu.
> UFU. 3:17 Kwa kuwa wasema, Mimi ni tajiri, nimejitajirisha, wala sina

© 2019 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

haja ya kitu; nawe hujui ya kuwa wewe u mnyonge, na mwenye mashaka, na maskini, na kipofu, na uchi.
UFUNUO 3:18 Nakupa shauri, ununue kwangu dhahabu iliyosafishwa kwa moto, upate kuwa tajiri, na mavazi meupe upate kuvaa, aibu ya uchi wako isionekane, na dawa ya macho ya kujipaka macho yako, upate kuona.
UFU. 3:19 “Wote niwapendao mimi nawakemea, na kuwarudi; basi uwe na bidii, ukatubu.
UFU. 3:20 Tazama, nasimama mlangoni, nabisha; mtu akiisikia sauti yangu, na kuufungua mlango, nitaingia kwake, nami nitakula pamoja naye, na yeye pamoja nami.
UFU. 3:21 “Yeye ashindaye, nitamridhia kuketi pamoja nami katika kiti changu cha enzi, kama mimi nilivyoshinda nikaketi pamoja na Baba yangu katika kiti chake cha enzi.
UFU. 3:22 Yeye aliye na sikio, na alisikie neno hili ambalo Roho ayaambia makanisa.

- Jina Laodikia linamaanisha "watu wanaotawala" au "hukumu ya watu"
  - Kanisa lilikuwa kituo chenye mafanikio cha kibiashara na kiutawala katika Milki ya Roma
    - Ulikuwa mji tajiri zaidi katika wilaya yake, na mji huo ulipoharibiwa mwaka wa 60 BK, ulikataa kupokea msaada wa Kifalme.
  - Haikuwa kawaida kukataa msaada wa aina hiyo, kwa sababu gharama za kujenga upya zilikuwa kubwa kuliko kile jiji lingeweza kumudu.
    - Lakini Laodikia ilikuwa tajiri sana kiasi kwamba iliweza kufadhili kazi hiyo yenyewe
    - Hamu yao ya kufanya hivyo ilikuwa ishara ya kutaka kubaki huru dhidi ya mamlaka ya Kirumi na kuonyesha kujitegemea kwao.
  - Kati ya viwanda vyake vingi, vitatu vinajulikana kihistoria.
    - Laodikia ilijulikana kwa mabenki yake, kwa tasnia ya kitani na sufi, na kwa shule ya tiba.
    - Benki zilishikilia pesa za wilaya na kufaidika sana na mapato
    - Sekta ya sufu ilizalisha baadhi ya nguo bora zaidi za pamba, na ilijulikana hasa kwa pamba nyeusi isiyo ya kawaida
    - Shule hiyo ya matibabu pia ilichangia biashara ya jiji hilo, ikiuza dawa ya macho maarufu kwa magonjwa anuwai ya macho.
- Ukitazama barua hiyo, maelezo ya Kristo yanachukua maneno “Shahidi mwaminifu na wa kweli” kutoka katika sura ya kwanza ya Yohana.
  - Yesu pia anajielezea Mwenyewe kama Mwanzo wa uumbaji, ambayo ni kumbukumbu ya Alfa na Omega katika Sura ya 1.
    - Kwa nini kumbukumbu hii?
    - Kama tutakavyoona katika dakika moja, ushuhuda wa ukweli wa Yesu na Uumbaji vyote ni muhimu katika kuelewa kanisa hili.

© 2019 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

- Maoni ya Yesu kwa kanisa yanaanza tena kutazama kazi zao
  - Anasema Anayajua matendo yao, ya kwamba wao si moto wala si baridi
  - Katika barua zilizotangulia Yesu alihangaikia idadi au ubora wa matendo yao kwa sababu ya jinsi matendo hayo yalivyoakisi juu ya Yesu
  - Lakini ona wakati huu wasiwasi wa Yesu ni jinsi matendo yanavyowahusu watu wenyewe
- Tazama Yesu anasema katika mst.15 kwamba “nyinyi” si moto au baridi, ingawa anatamani kama moto au baridi.
  - Badala yake, wanakaa kati ya hali hizi mbili katika hali ya uvuguvugu
  - Na matokeo yake, Yesu anasema atawatapika kutoka katika kinywa chake
  - Njia halisi zaidi ya kutafsiri maneno ya Yesu itakuwa kusema "nitakutapika", kwa hivyo sio neno la upole.
- Chaguo la maneno la Yesu linatutatanisha kidogo…inamaanisha nini kuwa moto na baridi katika muktadha huu?
  - Na kuifanya iwe ngumu zaidi, Yesu anasema anapendelea iwe moto au baridi kuliko hali yao ya sasa ya uvuguvugu
  - Hatuoni suluhu katika aya iliyo karibu, kwa hivyo tunaendelea kusonga mbele ili kupata muktadha zaidi

- Kisha katika mst.17 tunapata muktadha tunaohitaji kuelewa wasiwasi wa Yesu
  - Yesu anawaonya kwa kujiona wao ni matajiri na wasio na uhitaji wa kitu, ambao ulikuwa ni mtazamo usio sahihi wa hali yao
    - Kwa kweli, kanisa la Laodikia lilikuwa lenye unyonge, lenye huzuni, maskini, kipofu na uchi
    - Mara moja tunatambua kwamba ni lazima tuchukue maneno ya Yesu kuwa ya ziada au sitiari, si halisi
  - Kwanza, tunajua kanisa la Laodikia kwa hakika lilikuwa na mafanikio, si maskini
    - Na tunajua waamini walioishi Laodikia hawakuwa vipofu wa ulimwengu wote, na hawakutembea uchi kila wakati.
    - Zaidi kidogo kanisa lilifikiri kuwa lilikuwa limevaa wakati kweli uchi, nk.
  - Kwa hiyo, ni lazima tuelewe kwamba Yesu hakuwa akizungumza kuhusu hali halisi ya kimwili ya kanisa lao
    - Badala yake, Yesu anazungumza kuhusu hali yao ya kiroho
    - Kiroho Yesu anasema kanisa lilikuwa duni, fukara, maskini, kipofu na uchi
  - Maneno haya yanamaanisha nini yanapotumiwa kurejelea hali za kiroho?
    - Somo la haraka la vifungu vingine katika Biblia hutupatia hitimisho moja tu
    - Kwanza, tunakumbuka maana ya uchi, kwa sababu tuliona hilo hapo awali: kukosa kifuniko cha upatanisho cha Kristo
  - Na vile vile kuwa maskini au mnyonge au kipofu, wote wanasimama kwa hali ya mtu kabla ya imani.
    - Upofu huonyesha kutoweza kuona ukweli wa kiroho

© 2019 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

        - Unyonge unarejelea hali chafu ya kiroho ya mtu asiyeamini
        - Na umaskini wa kiroho unamaanisha kushindwa kushiriki katika utajiri wa Kristo katika Ufalme
- Kwa hiyo kanisa la Laodikia linahukumiwa na Yesu kwa hali ya kutokuamini, lakini wanajiambia wana kila kitu wanachohitaji.
    - Wao ni matajiri na hawahitaji chochote, na tofauti na Yesu, kanisa hili halisemi kwa maneno ya kiroho tu
        - Kanisa la Laodikia lilikuwa tajiri sana kama mji wote huo, na kwa hiyo liliishi maisha ya anasa sana.
        - Hiyo ilikuwa kinyume na makanisa mengine ya wakati huo
    - Hata hivyo mafanikio yao ya kimwili yaliwapofusha wasione umaskini wao wa kiroho
        - Hata kama walivyoishi maisha ya kujiridhisha na salama katika mali zao za kidunia, bado wanabaki katika hatari ya hukumu ya kiroho.
        - Na katika hatua hii tunauliza "Kanisa" linawezaje kuwa lisiloamini?
        - Na jibu linatokana na ufahamu mpana wa kanisa kwa ujumla
    - Kwa mtazamo wa kidunia kulikuwa na taasisi katika mji wa Laodikia inayoitwa kanisa
        - Watu walikutana katika majengo, kuimba nyimbo, kuomba na kufanya ibada nyingine
        - Na kwa yeyote aliyeyatazama mambo haya, wangesema “Lipo kanisa la Laodikia”
    - Lakini kwa mtazamo wa kiroho, jengo hilo lililojaa watu kweli lilikuwa na vikundi viwili tofauti
        - Kulikuwa na waumini katika chumba na wasioamini
        - Mwamini wa kweli ni yule ambaye amekaliwa na Roho Mtakatifu, kulingana na Warumi 8
        - Lakini Roho huyo haonekani kwa maana hatuwezi kuona ni nani aliye na Roho na nani hana
        - Na ishara za nje ni gumu…ni rahisi kwa mtu kuiga kile anachoona Wakristo wakifanya na kutudanganya tufikiri kwamba wanaamini pia.
    - Kwa hiyo Yesu analiandikia kanisa hili akizungumzia kutokuamini kwa sababu inaonekana kulikuwa na dharura kubwa ya wasioamini kukusanyika ndani.
        - Jambo kuu la Yesu kwa mwili kwa ujumla lilikuwa ni kuongezeka kwa kutoamini
        - Uwepo wa kutoamini kusikotambulika katika mwili ni tatizo moja hatari zaidi kanisa lolote linaweza kuwa nalo
        - Wakristo kwa kawaida wanaogopa ushawishi wa waabudu shetani au wasio Wakristo
    - Lakini kwa kawaida tunapunguza tahadhari mtu fulani anaposema kuwa wao ni Wakristo kama sisi
        - Na bado ikitokea kwamba hawajaokolewa kikweli, sasa tumeruhusu mbwa-mwitu aliyevaa ngozi ya kondoo ndani ya mwili wa kanisa.
        - Na hiyo ni hali mbaya kwa pande zote mbili
        - Kwa waumini katika kanisa, ushawishi wa wasioamini katika mwili unaongoza kwenye uasi na maelewano ya kukubali maovu (kuacha msimamo wa kweli)
        - Kwa asiyeamini, kuishi bega kwa bega na waumini hupelekea hisia ya uwongo ya usalama

© 2019 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

- Sasa tunaona Yesu alimaanisha nini aliposema afadhali kanisa liwe moto au baridi
  - Moto hudokeza mwamini huku baridi ikipendekeza kinyume chake, asiyeamini
    - Tunaelewa kwa nini Yesu anataka mtu awe moto (aaminiye) lakini kwa nini pia angependelea baridi (asiyeamini)
    - Jambo kuu ni kukumbuka kwamba Yesu anasema anapendelea mojawapo ya hali hizi mbili kuliko vuguvugu
  - Kwa maneno mengine, ni afadhali kuwa baridi (kafiri anayekubalika) kuliko kuwa vuguvugu, ukijiona kuwa wewe ni muumini wakati si kweli.
    - Angalau kama mtu ni kafiri anayetambulika anaweza kuwa bado ameongoka siku moja
    - Lakini mhubiri vuguvugu hata hatambui kile ambacho hawana
    - Hapa ndipo unapowapata wale wanaomtangaza Yesu

> MT. 7:21 “Si kila mtu aniambiaye, Bwana, Bwana, atakayeingia katika ufalme wa mbinguni, bali ni yeye afanyaye mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni.
> MT. 7:22 Wengi wataniambia siku ile, Bwana, Bwana, hatukufanya unabii kwa jina lako, na kwa jina lako kutoa pepo, na kwa jina lako kufanya miujiza mingi?
> MT. 7:23 Ndipo nitawaambia, Sikuwajua ninyi kamwe; ondokeni kwangu, ninyi mtendao maasi.

- Au kama Yesu anavyosema hapa, wale walio katika kanisa lakini si wa Yesu kwa imani watatapikwa nje, au kutapika kutoka katika kinywa chake.
  - Jiji la Laodikia lilikuwa katika bonde lililozungukwa na milima, na vijito viwili vya maji ya mlima yakitiririka kwenye bonde la Laodikia.
    - Kijito kimoja cha maji baridi na kuburudisha kilitoka kusini-mashariki karibu na mahali paitwapo Denizil
    - Chanzo cha pili kilikuwa chemchemi ya maji moto karibu na Herapolis ambayo ilitokeza maji ya salfa yasiyoweza kunyweka ambayo hutumiwa kwa mabafu ya tiba.
  - Huko Laodikia, vijito hivyo viwili viliungana na kutokeza maji ya uvuguvugu yenye kuonja machafu
    - Kunywa maji hayo kungesababisha kutapika, kwa kuwa yalikuwa na sumu
    - Yesu aliposema kwamba angezitapika kutoka katika kinywa chake, walielewa maana yake waziwazi
- Haishangazi, hakuna pongezi kwa kanisa hili (kanisa pekee lisilo na neno lolote chanya), na katika mst.18 Yesu anatoa himizo kwa kanisa hili.
  - Kila pendekezo ni dawa ya kiroho ya kutibu hali ya moyo ya kanisa
    - Kwanza, Yesu anawashauri kununua (kupata) kutoka kwa Kristo dhahabu iliyosafishwa kwa moto ili wapate kuwa matajiri
    - Dhahabu iliyosafishwa kwa moto inawakilisha hazina yetu ya milele ambayo Kristo

© 2019 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

anatustahilisha kuipokea

- Pili, wanunue nguo nyeupe ili wajivike
  - Kwa mara nyingine tena mavazi hayo yanarejelea mavazi yanayovaliwa na waumini ambayo yanawakilisha kazi ya upatanisho ya Kristo
  - Wako uchi kiroho, kumaanisha kutokuamini, tofauti na mwamini asiye na kazi za kutosha ambaye alikuwa na nguo "zilizochafuliwa".
  - Kwa hivyo hii pia ni dokezo la kuweka imani katika Yesu
- Hatimaye, wanahitaji dawa ya macho ili kuona, na kuona kwa maneno ya kiroho kunamaanisha kupata ujuzi wa kweli ya Mungu
  - Kila moja ya tiba hizi inatokana na tasnia kuu za jiji
  - Yesu anasisitiza jinsi kanisa hili linategemea mafanikio yake ya kidunia kama kipimo chake cha thamani
  - Lakini inatumia kipimo kibaya…inapaswa kuwa inatazamia Mbinguni kwa kipimo chake cha mafanikio

- Yesu analipa kanisa himizo, changamoto ya kubadilika na kutubu
  - Anasema wale walio wa Bwana kweli watajua kukemewa, kusahihishwa na kuadibu
    - Ambayo ni njia ya kusema kwamba maisha ya anasa, rahisi na salama sio kiwango cha maisha ya Kikristo yenye mafanikio
    - Badala yake, kozi inayotupa uhakikisho zaidi ni mafunzo na usadikisho

> EBR. 12:6 Maana yeye ambaye Bwana ampenda, humuonya Naye humpiga kila mwana amkubaliye.
> EBR. 12:7 Ni kwa ajili ya kuonywa mnastahimili; Mungu awatendea kama wana; maana ni mwana yupi asiyeonywa na babaye?
> EBR. 12:11 Kila adhabu wakati wake haionekani kuwa kitu cha furaha, bali cha huzuni; lakini baadaye huwaletea wao waliozoeshwa nayo matunda ya haki yenye amani.

- Kufuatia himizo, katika mst.20 Yesu analiita kanisa hili kumwamini
  - Wale wanaoisikia sauti yake na kuufungua mlango (wa mioyo yao) wanaweza kumpokea na kumiliki walichokuwa wamekikosa
  - Na kwa wale wanaofanya hivyo, wokovu unangoja, unaoonyeshwa na kula mezani pamoja na Yesu katika Ufalme
- Hatimaye, kwa wale waliokuwa na imani, washindi, Yesu anasema nitapanua pendeleo kubwa la kutawala pamoja nami katika Ufalme.
  - Ili hata katika kanisa hili la kutokuamini, imani ya kweli bado ipo na ingedumu
  - Haijalishi jinsi kanisa hili lilipotea, mwamini wa kweli alikuwa daima katika uangalizi wa Kristo
- Kufikia sasa, inapaswa kuwa dhahiri kwamba kanisa la saba litakuwa kipindi cha mwisho katika enzi ya Kanisa, nyakati ambazo "ziko"

© 2019 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

- Na inapaswa kuwa wazi vile vile kwamba huu ndio wakati tunaoishi sasa, ambao ninauita Kanisa lililoasi
  - Ukengeufu maana yake ni kuanguka, kuacha kitu ambacho kilikubaliwa hapo awali
  - Lakini maana hapa haihusiani na mtu fulani kuja kwa imani ya kweli na kisha kuiacha imani
  - Biblia iko wazi kwamba mtu aliyezaliwa mara ya pili ni kiumbe kipya milele ndani ya Kristo na kuzaliwa upya kiroho hakuwezi kubatilishwa.
- Tunazungumza juu ya kanisa kubadilika kwa ujumla kutoka kwa wale wanaoamini kwa kiasi kikubwa hadi wasioamini.
  - Kwa hiyo hapo awali kanisa lilikuwa Filadelfia, kanisa aminifu, lililoamini
  - Lakini sasa limeanguka kutoka kwa Bwana na neno Lake na si kanisa linaloamini tena
  - Kama taasisi, ni muasi aliyeacha ukweli
- Paulo alifundisha kwamba kuanguka huku au ukengeufu ndani ya kanisa kungeashiria siku za mwisho za enzi

> 1TIM. 4:1 Lakini Roho anena waziwazi ya kwamba nyakati za mwisho
> wengine watajitenga na imani, wakisikiliza roho zidanganyazo, na
> mafundisho ya mashetani;
> 1TIM. 4:2 kwa unafiki wa watu wasemao uongo, wakichomwa moto
> dhamiri zao wenyewe;
> 1TIM. 4:3 wakiwazuia watu wasioe, na kuwaamuru wajiepushe na
> vyakula, ambavyo Mungu aliviumba vipokewe kwa shukrani na walio
> na imani wenye kuijua hiyo kweli.

- Hii hutokea kutokana na mafundisho ya mapepo (mafundisho ya uongo) yanayotangazwa na roho za udanganyifu zinazokaa ndani ya wapumbavu, ambayo yamechomwa katika dhamiri yao.
  - Hawa ni waalimu wa uongo wanaoshawishiwa na mapepo kusema wanayosema na kulipotosha kanisa
  - Hii ndiyo hasa wasiwasi wa Yesu kwa kanisa vuguvugu: wasioamini wakijigeuza waamini ili kuleta mafundisho ya uongo.
- Moja ya dalili za mwisho wa zama na ukengeufu ni mwenendo wa kutetea kujiepusha na baadhi ya vyakula.
  - Jambo kuu hapa ni utajiri wa kanisa katika siku za mwisho
    - Kama Laodikia, Kanisa lililoasi lina mali nyingi sana hivi kwamba watu wanaweza kumudu kuwa walaji wazuri
    - Na katika hila hiyo, adui anajinufaisha na kuanza kutoa maana ya kiroho kwa chakula, na kukifanya kuwa mungu wa uwongo
  - Wakati tunainua mabega yetu kwa wasiwasi huu, tukishangaa ni jambo gani kubwa, ambalo lenyewe linatuambia sisi ni Laodikia.
    - Anasa ya kuchagua katika uteuzi wetu wa chakula ni jambo la kisasa la tamaduni tajiri
    - Haijawahi kamwe katika historia kuchagua namna hiyo kuwezekana kwa kanisa kwa ujumla,

© 2019 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

lakini ndivyo ilivyo leo

- Kwa hivyo maelezo haya yana maana kwa jinsi yanavyotuelekeza kwenye siku zetu na hakuna siku nyingine katika historia

- Paulo anatupa maelezo zaidi kuhusu kanisa lililoasi katika 2 Timotheo

> 2TIM. 3:1 Lakini ufahamu neno hili, ya kuwa siku za mwisho
> kutakuwako nyakati za hatari.
> 2TIM. 3:2 Maana watu watakuwa wenye kujipenda wenyewe, wenye
> kupenda fedha, wenye kujisifu, wenye kiburi, wenye kutukana,
> wasiotii wazazi wao, wasio na shukrani, wasio safi;
> 2TIM. 3:3 wasiopendana, wasiopenda suluhu, wasingiziaji, wasiojizuia,
> wakali, wasiopenda mema;
> 2TIM. 3:4 wasaliti, wakaidi, wenye kujivuna, wapendao anasa kuliko
> kumpenda Mungu;
> 2TIM. 3:5 walio na utaua kwa nje, lakini wakikana nguvu zake; hao nao
> ujiepushe nao.

- Tabia hizi zimekuwepo ulimwenguni kwa viwango tofauti kutoka wakati wa Kaini
  - Lakini Paulo anasema siku za mwisho zitajulikana kwa mambo haya
  - Kuweka tu, wao tena kuwa ubaguzi, wao kuwa utawala
  - Na ukitazama orodha hiyo, ni vigumu kufikiria ulimwengu unaotawaliwa na sifa hizi…au sivyo? Hii ni dunia yetu!
- Siku za mwisho, wakati wa Kanisa lililoasi, pia (sio kwa bahati) zitakuwa zama za kupita kiasi na ukatili na upotovu.
  - Na ni nini kilileta mambo haya? Je, kanisa lilikosea wapi?
  - Paulo anadokeza sababu katika 2 Timotheo tena

> 2TIM. 4:1 Nakuagiza mbele za Mungu, na mbele za Kristo Yesu,
> atakayewahukumu walio hai na waliokufa; kwa kufunuliwa kwake na
> kwa ufalme wake;
> 2TIM. 4:2 lihubiri neno, uwe tayari, wakati ukufaao na wakati usiokufaa,
> karipia, kemea, na kuonya kwa uvumilivu wote na mafundisho.
> 2TIM. 4:3 Maana utakuja wakati watakapoyakataa mafundisho yenye
> uzima; ila kwa kuzifuata nia zao wenyewe watajikusanyia waalimu
> wengi, watakaowaambia yale tu masikio yao yanataka kusikia;
> 2TIM. 4:4 nao watajiepusha wasisikie yaliyo kweli, na kuzigeukia
> hadithi za uongo.

- Hadithi na mafundisho ya mashetani yalileta anguko hili katika kanisa, lakini mafundisho haya ya uongo ni yapi hasa?

© 2019 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

- Dokezo linapatikana katika jinsi Yesu alivyolihutubia kanisa la Laodikia hapo mwanzo
  - Yesu alisema alikuwa mwanzo na mwisho wa Uumbaji shahidi wa Kweli
  - Yesu anarejelea imani mbili muhimu, msingi za Kanisa Lake ambazo zilipotea mwishoni mwa karne iliyopita
- Mpito kutoka kwa kanisa la Wamishonari hadi kanisa la Uasi ulianza hasa kama matokeo ya harakati mbili
  - Kwanza, mwisho wa karne ya 19 ulileta kuwasili kwa uhakiki wa Biblia
  - Harakati hii ilianza Ujerumani kwa mafundisho kwamba Maandiko hayakuwa makosa
  - Kinyume chake, wasomi walibisha kwamba Biblia lazima ieleweke kuwa kazi isiyokamilika ya wanadamu
  - Kwa hiyo, lazima itafsiriwe kwa uhuru na bila kuzingatia maoni ya kihistoria, na kwa kweli maana yake halisi haikuwa muhimu
- Shule hizo ziliwafundisha wanaume kutilia shaka uandishi wa vitabu vya Biblia, na mambo mengine muda mrefu kabla ya hapo yalikubaliwa kuwa kweli
  - Nchini Marekani, seminari zilianza kufasiri mafundisho ya Biblia kwa kuzingatia sheria za asili na sababu za kibinadamu na uvumbuzi wa kisayansi
  - Mawazo haya mapya yalisababisha migawanyiko na kutoelewana katika kanisa
  - Na wakati huo, mapatano yalifanywa kwa mafundisho kwa sababu umoja ulionekana kuwa muhimu zaidi kuliko kupigania ukweli
- Haraka, mimbari zilijaa wachungaji waliofunzwa katika seminari hizi “zinazoendelea,” na hivyo kusababisha kutoweka kwa mafundisho ya Biblia ya kiorthodoksi.
  - Mitindo inaendelea leo na imekuwa mbaya zaidi katika miongo iliyopita
    - Sasa kanuni za kibinadamu, kujisaidia na saikolojia ya pop inahubiriwa badala ya neno la Mungu
    - Yesu anarejelea mwelekeo huu katika kujitangaza kwa Laodikia kuwa Shahidi mwaminifu na wa kweli
    - Yeye ndiye ukweli na anashuhudia kwa Baba
- Pili, kuibuka kwa nadharia ya Mageuzi (Evolution) katika karne ya 20 kulidhoofisha imani na utegemezi kwa maandiko katika madhehebu mengi na makanisa yao.
  - Kama Petro alivyoahidi katika 2 Petro 3, watu walianza kukataa maelezo ya Biblia ya Uumbaji
    - Imani ya ulimwenguni pote katika ngano iitwayo Evolution ambayo ilipingana moja kwa moja na Maandiko ilichochea shaka katika Biblia.
    - Ilikuwa rahisi zaidi kudai kwamba Biblia haikupaswa kuchukuliwa kihalisi kuliko kupigana na imani ya ulimwengu katika Darwin.
  - Na wakati Biblia haiwezi kutegemewa kwa jinsi inavyosema mambo yalianza, basi haiwezi kutegemewa kwa jinsi inavyosema yatakwisha.
    - Na bila mwanzo wala mwisho wa kuwa na wasiwasi juu yake, maisha yanakuwa tu kuhusu hapa na sasa
    - Na Mwenyezi Mungu na neno lake huwa ni fikra

© 2019 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

- Kwa sababu Kanisa liliacha nyuma ushuhuda wa Kweli wa neno la Mungu na Alfa na Omega, mwanzo na mwisho wa Uumbaji, lilimwacha Yesu.
    - Na katika kumwacha Yesu, kanisa la siku za mwisho linakuwa taasisi ya kibinadamu iliyoasi isiyo na imani ya kweli katika pembe nyingi
    - Kwa kupendeza, jina Laodikia linamaanisha watu wanaotawala, na linarejelea wakati wetu kwa njia mbili.
- Kwanza, ni marejeleo ya demokrasia, aina kuu ya serikali katika siku za mwisho - alama ya wazi ya nyakati zetu.
    - Na pili, inarejelea mioyo ya watu wanaojitawala wenyewe badala ya kutawaliwa na Kristo, alama nyingine iliyo wazi.
    - Kanisa lililoasi limeanza tangu mwanzo wa karne ya 20 na bado linaendelea…lakini kwa muda gani?

© 2019 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org